Καύχησις και αυτοέπαινος (Αγ. Δημήτριος του Ροστώφ)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 1 Δεκεμβρίου, 2009

Ζητάς με πάθος και μανία τον έπαινο, την αναγνώρισι και τη δόξα των ανθρώπων. Εκτός από τον Θεό, τον πάντων ποιητή, κανείς άλλος δεν είναι άξιος επαίνου και δόξης, «*Μη καυχάσθω ο φρόνιμος εν τη φρονήσει αυτού, και μη καυχάσθω ο δυνατός εν τη δυνάμει αυτού, και μη καυχάσθω ο πλούσιος εν τω πλούτω αυτού, αλλ' εν τούτω καυχάσθω ο καυχώμενος, συνιείν και γινώσκειν τον Κύριον και ποιείν κρίμα και δικαιοσύνην εν μέσω της γης*» (Α' Βασιλ. 2. 10).

Σε καμμιά περίστασι να μην αυτοεπαινείσαι αλλά και να μη ζητάς τον έπαινο των άλλων. Ούτε να ζηλεύης εκείνους που επαινούνται από τους ανθρώπους. Αληθινά συνετός είναι εκείνος που επαινείται από τον Θεό και δοξάζεται από τον Θεό. «*Ο καυχώμενος, εν Κυρίω καυχάσθω*» (Α' Κορ. 1. 31). Μην αναπαύεσαι στους επαίνους των ανθρώπων. Στον Θεό αναζήτησε την αληθινή ανάπαυσι. Όλα τα ανθρώπινα είναι πρόσκαιρα και μεταβλητά. Όλα τα θεία είναι αιώνια και αμετάβλητα. Φρόντιζε για τη δόξα μόνο του Θεού, και ο Θεός θα σε δοξάση. Αν φροντίζης για τη δική σου δόξα, η χάρις του Θεού θα σ' εγκαταλείψη. «*Μη ημίν, Κύριε, μη ημίν, αλλ' ή τω ονόματί σου δος δόξαν*» (Ψαλμ. 113. 9).

«*Οι μακαρίζοντες υμάς πλανώσιν υμάς και τον τρίβον των ποδών υμών ταράσσουσι*» (Ησ. 3. 12). Διότι από τους επαίνους γεννάται η φιλαυτία από τη φιλαυτία η υπερηφάνεια και η οίησης κι απ' αυτές η πλήρης από τον Θεό αποξένωσις. Καυχήθηκε ο Δαβίδ για τα πλήθη του λαού του, και τον είδε ν' αφανίζεται από το φοβερό θανατικό. Καυχήθηκε ο Εζεκίας για τα πλούτη του, κι έχασε όλους τους θησαυρούς του. Καυχήθηκε ο Ναβουχοδονόσορ για τη Βαβυλώνα του, κι έχασε τα λογικά του. **Καλύτερα να μην κάνης τίποτε αξιόλογο και να είσαι γι΄ αυτό ταπεινός, παρά να καυχάσαι για τις όποιες επιτυχίες σου.** Ο Φαρισαίος έκανε καλά έργα, αλλά όταν καυχήθηκε γι΄ αυτά καταστράφηκε. Ο τελώνης δεν έκανε τίποτε καλό, σώθηκε όμως με την ταπείνωσί του. Διότι όπως είπε ο Κύριος, «*κατέβη ούτος δεδικαιωμένος εις τον οίκον αυτού ή γαρ εκείνος*» (Λουκ. 18. 14).

Μη φανερώνης τα έργα σου, για να μη λάβης εδώ στη γη τον μισθό σου από τους ανθρώπους που θα σ' επαινέσουν. Απόκρυψέ τα με τη σιωπή και άφησε να τα γνωρίζη μόνον ο Θεός, που θα σε αμείψη στον ουρανό. Εάν εσύ σιωπάς για τον εαυτό σου, ο Θεός θα φωνάξη για σένα. Από τον Θεό θα γνωρίσουν και οι άνθρωποι τα καλά σου έργα και θα σε επαινέσουν. «*Εγκωμιαζέτω σε ο πέλας και μη το σον στόμα*»

(Παροιμ. 27. 1).

Κοίτα παραλογισμός; Τα αναρίθμητα κακά έργα σου δεν θέλεις σε κανένα να τα κοινοποίησης. Κι ένα μικρό καλό σ' όλους το λες, για να θρέψης με τους επαίνους που θ' ακούσης τη ματαιοδοξία σου. Δεν σου είναι αρκετό που το καλό αυτό έργο είναι γνωστό και ευπρόσδεκτο στον Θεό; Άλλοι έκαναν πλήθος αγαθοεργιών: Σκόρπισαν την περιουσία τους στους φτωχούς, φώτισαν τον κόσμο, έσωσαν πολλές ψυχές. Και όμως δεν καυχήθηκαν για όλ' αυτά. Κι εσύ που δεν έκανες κάτι σπουδαίο, κομπάζεις ασυλλόγιστα με το τίποτα;

«*Λέγεις ότι πλούσιος ειμί και πεπλούτηκα και ουδενός χρείαν έχω, - και ουκ οίδας ότι συ ει ο ταλαίπωρος και ελεεινός και πτωχός και τυφλός και γυμνός*» (Αποκ. 3. 17). Διότι δεν έχεις τίποτε δικό σου. Όλα είναι δώρα του Θεού, και ο υλικός πλούτος και τα πνευματικά χαρίσματα. «*Ως ακάθαρτοι πάντες ημείς, ως ράκος αποκαθημένης πάσα η δικαιοσύνη ημών*» (Ησ. 64. 6). Γι' αυτό και ο Κύριος μας παραγγέλλει: «*Όταν ποιήσητε πάντα τα διαταχθέντα υμίν λέγετε ότι δούλοι αχρείοι εσμεν, ότι ό ωφείλομεν ποιήσαι πεποιήκαμεν*» (Λουκ. 17. 10).

Γιατί ζητάς να σ' επαινέσουν οι άλλοι για ένα καλό σου έργο; Το καλό παραμένει πάντα καλό έστω κι αν κανείς δεν το επαινή. Το κακό παραμένει κακό έστω κι αν κανείς δεν το κατηγορή. Αν όλοι οι άνθρωποι σε επαινούν, τίποτε δεν θ' αποκτήσης. Αν κανείς δεν σε επαινέση, τίποτε δεν θα στερηθής. Δεν κάνεις το καλό για τους ανθρώπους, μα για τον Θεό. Σου αρκεί λοιπόν του Θεού η αμοιβή.

Όταν είσαι ευτυχισμένος και τιμημένος από τους ανθρώπους, μην ενθουσιάζεσαι. Και όταν είσαι δυστυχισμένος και περιφρονημένος, μην απελπίζεσαι. Και στην πρώτη και στη δεύτερη περίστασι δείξε μετριοπάθεια και σύνεσι. Γιατί στην παρούσα ζωή όλα είναι μεταβλητά. Για όλα λοιπόν να δοξάζης τον Θεό και όλα να τα αποδέχεσαι ως προερχόμενα απ' Αυτόν και το άγιο θέλημά Του.

(Από το βιβλίο "Πνευματικό Αλφάβητο" του Αγίου Δημητρίου Ροστώφ, ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ, 1996)

Διαβάστε περισσότερα από τις εκδόσεις της Ιεράς Μονής Παρακλήτου πατώντας εδώ

"*Η Άλλη Όψις θα ήθελε θερμά να ευχαριστήσει τον Καθηγούμενο της Ιεράς Μονής, για την ευλογία δημοσίευσης των αποσπασμάτων*"